

Regler for tavshedspligt

Præsternes tavshedspligt er et helt særligt privilegie, som følger af bestemmelsen i DL. 2-5-20:

”Præsten må ikke uden sit kalds fortælle aabenbare hvad nogen for hannem i lønligt skriftemaal bekienthaver, med mindre det kunne angaa noget forræderi, eller ulykke, som ved præstens aabenbarelse kunde forekommis; Og dog bør dens navn, som det bekient haver, saa vidt mueligt er, at fortiis.”

Bestemmelsen fortolkes udvidende for så vidt angår det lønlige skriftemål, idet de oplysninger, der gives, ikke nødvendigvis gives i rammen af et egentligt skriftemål.

Det betyder også, at der er en udvidet tavshedspligt for en præst i forhold til andre offentligt ansatte.

Bestemmelsen er total, forstået på den måde, at præsten f.eks. ikke må fortælle forældre, hvad et barn har sagt til ham eller hende og heller ikke en ægtefælle til den der har betroet sig. Præsten må heller ikke tale med egen ægtefælle om samtalen og dens indhold og heller ikke med venner og kollegaer.

De eneste begrænsninger er som bestemmelsen selv siger forræderi og ulykker, der ved præsten mellemkomst kan undgås, og endvidere Serviceloven § 154:

Der er her enighed om at bestemmelserne i Serviceloven har forrang fremfor den gamle bestemmelse i Danske Lov efter de juridiske regler om fortolkning – nyere lov fremfor gammel og special lov frem for generel – det vil sige at citat:

Det betyder, at en præst i folkekirken i alle tilfælde har pligt til at underrette vedkommende kommune, hvis præsten som led i sit arbejde får kendskab til forhold, der giver en formodning om, at et barn eller en ung under 18 år har behov for særlig støtte. Dette gælder altså også, selv om præsten har fået kendskab til forholdene under en sjælesorgssamtale.

At Folketinget respekterer præsters tavshedspligt, viser også bestemmelsen i retsplejelovens § 170, hvor visse grupper – læger, advokater og præster - har en særlig ret til at nægte at vidne i retten.

Efter stk. 2 kan læger, retsmæglere og advokater – bortset fra forsvarere – dog pålægges dette.

Men præster og forsvarere kan ikke pålægges noget som helst, hvor den pågældende ikke ønsker det. Det er altså en meget speciel bestemmelse, der er udtryk for en helt unik tavshedspligt. Alle kan betro sig til sin præst - og forsvarer - om hvad som helst uden man må sige noget om det til nogen og ikke kan blive pålagt det overhovedet.

Som præst er man i relation til Danske lovs bestemmelser altid præst. – altså en gang præst – altid præst. Det vil sige, at når man nu har fået noget betroet som er omfattet af tavshedspligten, så er det altid omfattet også selvom man stopper som præst af den ene eller den anden grund. Der gælder med andre ord ingen forældelse her.

Derudover er det naturligtvis sådan at hvis der foreligger samtykke til at videregive en oplysning, så er vi ude af bestemmelsens ordlyd. Af hensyn til bevisbyrden bør samtykket altid være skriftligt.

Da tavshedspligten for præster er unik og særlig lovbestemt kan overtrædelser heraf blive bedømt som alvorlige tjenesteforseelser.

For god ordens skyld skal det oplyses, at indførelsen af GDPR-reglerne ikke er ændring af præstens tavshedspligt, men blot en regelfastsættelse af hvordan man forholder sig når man giver oplysninger.

Et eksempel på et link til reglerne vedhæftes: <https://viborgstift.dk/juridisk-afdeling/persondata>

På den måde kan en overtrædelse af tavshedspligten også blive en overtrædelse af GDPR-reglerne.

Opfordringerne til præsterne er, at man skal passe meget på med at dele oplysninger om enkeltpersoners private eller økonomiske forhold med andre, herunder kolleger, uanset om det foregår mundtligt, skriftligt eller på sociale medier.

Stiftskontorcheferne i Danmark den 20. september 2022